

Gedragcode

Regeling: Sanctienering

De Gedragcode is geen vrijblijvend document. ProRail verwacht dat jij de inhoud van de Gedragcode en de onderliggende regelingen kent en je hiernaar gedraagt. Daarom worden er trainingen op dit gebied georganiseerd en wordt aan jou en je leidinggevende gevraagd de onderwerpen uit de Gedragcode regelmatig te laten terugkomen, bijvoorbeeld in het werkoverleg.

De Gedragcode bevat de normen terzake van gewenst en integer gedrag. Het juiste gedrag helpt bij het realiseren van onze organisatie-doelen. Jij bent verantwoordelijk voor je eigen gedrag. Overtreding van de Gedragcode kan en zal door ProRail worden gesanctioneerd, zoals beschreven in de Regeling Sanctienering. Deze regeling maakt integraal onderdeel uit van de Gedragcode.

Sancties kunnen arbeidsrechtelijke gevolgen hebben. In geval van een misdrijf of overtreding van de wet doet ProRail aangifte, met alle mogelijke strafrechtelijke gevolgen van dien. Deze regeling beschrijft de arbeidsrechtelijke sancties, die kunnen variëren van een schriftelijke waarschuwing tot ontslag op staande voet. Dit is afhankelijk van de aard en de ernst van de overtreding en alle overige omstandigheden van het geval. De toepassing van arbeidsrechtelijke sancties wordt begrensd door de wet (boek 7, titel 10 BW).

Uitgangspunten

ProRail hanteert de volgende uitgangspunten:

- *Verantwoordelijkheid:* De wet bepaalt dat zowel werkgever als werknemer zich als ‘goed werkgever’ en ‘goed werknemer’ gedragen. Jij kan verantwoordelijk worden gehouden voor de overtreding van de gestelde normen en regels in de Gedragcode (en onderliggende regelingen) als je onzorgvuldig, onachtzaam of nalatig bent geweest of de normen en regels uit de Gedragcode bewust hebt overtreden;

- *Transparantie:* de normen en regels uit de Gedragcode zijn voldoende helder omschreven en kenbaar gemaakt, zodat ProRail er op mag vertrouwen dat je de regels kent;
- *Proportionaliteit:* de sanctie moet in redelijke verhouding staan tot de ernst van de overtreding. Hoe ernstiger de overtreding, hoe zwaarder de straf;
- *Zorgvuldigheid:* een overtreding van een norm of regel uit de Gedragcode wordt zorgvuldig onderzocht en voortvarend afgewikkeld;
- *Hoor en wederhoor:* ProRail legt geen sanctie op zonder eerst een gesprek met je te voeren. Het beginsel van hoor en wederhoor stelt jou in staat om te reageren op het verwijt van ProRail en om hiervoor een verklaring te geven.

Sancties

Onverminderd de wettelijke bevoegdheden, kan ProRail onder andere de volgende sancties opleggen, al dan niet gecombineerd. ProRail merkt uitdrukkelijk op dat onderstaande geen limitatieve (geen uitputtende) opsomming is. Hieronder enkele voorbeelden:

1. Schriftelijke berisping

Dit is een officiële schriftelijke waarschuwing waarin vermeld wordt dat de overtreding zich niet meer mag herhalen. Daarbij worden ook de maatregelen c.q. consequenties vermeld die volgen als het gedrag/de overtreding wederom plaatsvindt.

2. Schorsing, al dan niet onder inhouding van salaris*

Schorsing betreft een verbod op het verrichten van werkzaamheden en het betreden van gebouwen en terreinen die door ProRail worden gebruikt. De maximale duur hiervan is 30 dagen. Hierbij kan ProRail maximaal 50% van jouw salaris over die periode inhouden als de reden van de schorsing voor jouw rekening komt, zoals bedoeld in artikel 7:628 van het Burgerlijk Wetboek.

* Als ProRail jou verdenkt van overtreding van de Gedragcode of van ander ongewenst gedrag dat zou kunnen leiden tot ontslag op staande voet, dan kun je geschorst worden voor de duur van het onderzoek. Zo'n schorsing wordt niet beschouwd als een sanctie; het is een ordemaatregel. De maatregel is bedoeld om rust en afstand te creëren in afwachting van het feitenonderzoek.

Gedragcode

Regeling: Sanctionering

3. Ontslag, zo nodig op staande voet

Een ernstige inbreuk op de Gedragcode of (strafbaar) handelen dat in strijd is met wet- en regelgeving kan leiden tot ontslag, zo nodig op staande voet.

Afhankelijk van het soort overtreding en de ernst van de overtreding, zal ProRail aangifte doen en kan een strafrechtelijk onderzoek worden ingesteld door politie en/of Openbaar Ministerie, met alle gevolgen van dien.

Let op: bovenstaande sancties zijn slechts enkele voorbeelden die in de praktijk het meeste voorkomen. ProRail kan ook andere maatregelen treffen, zoals overplaatsing, demotie en/of een verplichte training. Daarnaast kan een geconstateerde overtreding van de Gedragcode en onderliggende regelingen gevolgen hebben voor je beoordeling en voor je salarisverhoging.

Tot het opleggen van een sanctie zijn de CEO en de directeur van het desbetreffende bedrijfsonderdeel of zijn vervanger bevoegd. Hiertoe wordt de afdeling Arbeidszaken om advies gevraagd.

ProRail houdt bij de hoogte van de sanctie rekening met de volgende factoren:

- de mate van opzet, grove nalatigheid en/of verwijtbaarheid;
- eerdere overtredingen/eerder ongewenst gedrag;
- de toerekenbaarheid;
- de persoonlijke omstandigheden van het geval;
- de mate van medewerking van de betrokken medewerker aan het onderzoek, alsmede blijk van erkenning en voornemen tot verbetering;
- de (reputatie- of financiële) schade.

Proces

Voordat aan jou een sanctie wordt opgelegd, word je uitgenodigd voor een gesprek. Tijdens dat gesprek word je in de gelegenheid gesteld om jouw kant van het verhaal te vertellen. Daarbij heb je het recht om je te laten bijstaan, door bijvoorbeeld een collega of een vertrouwenspersoon. Je kunt ook schriftelijk reageren. Hiervoor heb je 48 uur de tijd. Je hoort uiterlijk zeven kalenderdagen na voornoemd gesprek of een – en zo ja, welke – sanctie wordt opgelegd. Als een sanctie wordt opgelegd, wordt dit schriftelijk bevestigd en aan jouw personeelsdossier toegevoegd.

Mogelijkheden van bezwaar en beroep

Als je het niet eens bent met de opgelegde sanctie, kun je hiertegen in bezwaar gaan bij de Klachtencommissie Ongewenst Gedrag. Daarnaast staat het je vrij om juridisch advies in te winnen en kun je tot de Nederlandse rechter wenden.

Kosten rechtsbijstand

In de situatie dat je de Gedragcode en/of bijbehorende regelingen overtreedt en je daarvoor (blijkens na onderzoek) onterecht beschuldigd danwel gesanctioneerd wordt en je geen rechtsbijstandverzekering en/of lidmaatschap van een vakbond hebt, vergoedt ProRail de kosten van rechtsbijstand (zijnde inclusief kantoorkosten en BTW) na ontvangst van een declaratie op jouw naam. (Indien je dus wel een rechtsbijstandsverzekering hebt en/of als je lid bent van een vakbond, dan vergoedt ProRail de kosten voor rechtsbijstand niet).

In de situatie dat je de Gedragcode en/of bijbehorende regelingen overtreedt en daarvoor (blijkens na onderzoek) terecht beschuldigd danwel gesanctioneerd wordt, vergoedt ProRail de kosten van rechtsbijstand in beginsel niet.

In de situatie dat je in uitoefening van je functie strafrechtelijk wordt vervolgd, vergoedt ProRail in beginsel de juridische kosten. Bijvoorbeeld in de situatie van een treindienstleider die strafrechtelijk wordt vervolgd. Indien je echter strafrechtelijk wordt vervolgd, omdat je bijvoorbeeld de kas hebt leeggeroofd, vergoedt ProRail de juridische kosten niet.

Vragen & Advies

Als je vragen hebt over de inhoud van deze regeling, of wanneer je advies hierover wilt inwinnen, dan kun je in eerste instantie terecht bij je leidinggevende. Als je leidinggevende je niet voldoende kan helpen, dan kun je terecht bij de afdeling Arbeidszaken. Tot slot kun je vragen stellen en advies inwinnen [bij de Corporate Compliance Officer](#).

Gedragcode

Regeling: Sanctionering

Informatie over dit document

Onderwerp	Dit is de regeling 'Sanctionering' behorende bij de Gedragcode
Status	Definitief
Eigenaar	Directeur HRM
Contactpersoon	Jurist Arbeidszaken
Autorisator	Raad van Bestuur
Datum van kracht	3 maart 2025
Toepassingsgebied	In overeenstemming met de Gedragcode
Documentnaam	Regeling 'Sanctionering'
Versie-aanduiding	Definitief, versie 2.0
Classificatie	Openbaar
Publicatie-locatie	Deze versie is gepubliceerd op SharePoint en wordt via link op Focus geraadpleegd
Samenvatting	Deze regeling wijst ProRailers op hun eigen verantwoordelijkheid ten aanzien van het bekend zijn met én het naleven van de Gedragcode en de daarbij behorende regelingen. Als je de regels overtreedt, kan ProRail arbeidsrechtelijke maatregelen treffen
Verandering t.o.v. eerdere uitgave	De verwijzing naar bijzonder sanctiebeleid van Cluster veiligheid is in overleg met dit cluster verwijderd, omdat dit niet meer wordt toegepast.